

Maribel Torres, Olot, 7 de juny del 2024

[Text de la presentació del llibre *S'obre el teló*, a la Llibreria Isop d'Olot]

UNA HIBRIDACIÓ FORMAL, NO DE FONTS

Bona tarda. Primer de tot vull agrair en Damià que m'hagi convidat a presentar el seu llibre. És un honor que no crec merèixer.

Com diu a la contraportada, a **S'obre el teló** en Damià ha fet un exercici d'hibridació: hibridar el teatre i el relat curt. Esborra la quarta paret en el teatre, la que hi ha entre l'escenari i el públic. En diversos contes el públic intervé en la farsa perquè en el teatre i la literatura, com en la vida, tots, els espectadors també, formem part de l'espectacle.

És una hibridació formal, no de fons. Aquí continuem tenint el mateix univers barberià de la resta de la seva obra: canibalisme, amputacions, psiquiatres i psicòlegs, pedagogs, polítics, artistes de circ, protagonistes que ja estan morts i es comporten o fan comportar com quan eren vius o que ja són directament esquelets. I moltes figures infantils, majoritàriament ocupant el lloc que ens tocaria als adults. També maniquins, nines de plàstic, esquelets, lletres, animals... com a metàfores dels éssers humans

Permeteu-me que manllevi unes paraules que li va dedicar el malaurat Vicenç Pagès Jordà a la Revista de Girona i que apareix en un dels retalls de crítiques que aquesta edició fa constar a l'inici del llibre quan parla de: “... *la fredor moral que impregna els seus relats*”. Fredor moral perquè ens presenta escenes cruentes o doloroses explicades des de la distància, sense implicar-se. Perquè pocs dels seus personatges tenen empatia ni observen les regles imposades per la societat. Però en Damià sí que ens aporta un compromís ètic. No dubta a celebrar el triomf del marginal per sobre de la mal anomenada “normalitat”; a criticar com els adults traspassem als nens les nostres culpes; com de fàcil és jutjar des de fora la vida dels altres, quan no sabem sortir-nos-en de la nostra... Perquè hi ha molta crítica en aquest llibre, tot i l'extrema brevetat dels

relats i l'extrema concisió amb què ens fa arribar el missatge. Al **Conte VIII** fa una crítica ferotge al bonisme del missatge pedagògic que no porta enlloc. Al **Conte XVIII**, crítica del colonialisme, com el ric occident sempre vol fer passar el seu punt, encara que sigui a costa de la seva desaparició. Al **Conte XXVIII**, als polítics que juguen amb la sanitat mentre el malalt agonitza i el poble s'ho mira sense intervenir. Igual que el **XLV** és una crítica a com els polítics utilitzen els mitjans de comunicació. Respecte al mon que es pot arribar a extingir, al **Conte XXIV**, el zoo com a metàfora de la fi del mon si no es fa una selecció natural que eviti la sobrepoblació, em sembla genial.

A banda de la temàtica barderiana, a mi m'interessa destacar un aspecte formal de **S'obre el teló**: les acotacions teatrals amb què comença cada relat serveixen per, amb poquíssimes paraules, posar-nos en context. Un context, ben detallat, per contradictori que sembli. I com que la millor manera d'explicar-ho és sentint les paraules d'en Damià, us llegiré alguns exemples: **pàg 37** on la descripció ja ens parla de la fredor, artificialitat, nuesa de la relació psiquiatre pacient. O de **la pàg. 59**, on apareix un dels clàssics d'en Damià, els maniquís, aquesta vegada en la forma d'una dona de silicona i un home de plàstic dins d'una habitació de bordell **Pag. 87**, on ja es presagia cap a on anirà el final.

També hi ha acotacions que són un **microconte**, elles mateixes. **Pàg. 61**, descrit amb una bellesa que gairebé fa mal. O a **la pàg 67**, que impacta al lector com la bala i **la Pàg 143**. La resta del conte enriqueix la situació, li aporta la signatura grotesca, però per a mi aquest tros ja conforma un mon.

Espero haver aconseguit que us vinguin ganes de conèixer l'univers d'en Damià. Us asseguro que no sortireu indiferents de la lectura. .